

Vatten och avlopp

Bokslut 2020

Vatten och avlopp

Verksamheten ska leverera och säkerställa ett rent och friskt vatten till sina kunder och uppfylla de lagar och förordningar enligt den lagstiftning som styr kommunens ansvar för vatten- och avloppsförsörjning. Verksamheten ska rena det vatten som kommer till avloppsreningsverken så att påverkan på miljön blir så liten som möjligt samtidigt som lagar och myndighetskrav uppfylls. VA-verksamheten ingår som en del i samhällsbyggnadskontoret.

Viktiga händelser under året

Under 2021 kommer en förstudie att utföras för överföringsledning för både spill- och dricksvattenledning samt en gång- och cykelväg mellan Hyltebruk och Landeryd. Utkastet för överföringsledningen kommer att presenteras under året för politiker och tjänstemän.

Revidering av VA-översikt och VA-planen är pågående och beräknas vara klart under 2021. Översikten ska ligga till grund för strategisk VA-planering för kommande åren.

Arbetet med uppdatering av vattenskyddsområden och ansökan till nya vattendomar gällande Drängsereds, Långaryds, Landeryds och Unnaryd vattentäkter pågår och beräknas vara klart under

2021.

Arbetet med projektet lukt Torups avloppsreningsverk är nu genomfört och vår förväntning är att lukten från avloppsreningsverket ska upphöra.

PWC genomförde på uppdrag av kommunens revisorer granskning av vattenförsörjningen i Hylte kommun. Granskningen påvisar ett antal åtgärder som bör genomföras, bland annat revidering av VA-planen. Åtgärder som har stor betydelse för VA-kollektivet är att minska läckaget på ledningsnätet och prioritera ledningsförnyelse vilket kräver investeringsmedel men som lönar sig på sikt då dricksvatten inte går till spillo och reningsverken inte behöver ta hand om ovidkommande vatten. Granskningen påvisar också bristen på reservvatten.

VA-taxan

Utgångspunkten för VA-taxa är att avgifterna ska täcka kommunens hela kostnad för VA. Inför 2021 höjs taxan med 0,8 % på bruksningsavgifterna och 0,2 % på förbrukningsavgifterna. Taxan kan regleras via indexhöjning årligen.

Grunduppdrag

Kommunens grunduppdrag, styrs till stor del av lagstiftningar, förordningar, föreskrifter och invånare men även politiken styr via styrande dokument. Det är i kvalitetsstyrningen som grunduppdraget följs upp och utvärderas för att visa om grunduppdraget uppfyller god kvalitet eller inte. VA-verksamheten har ett nyckeltal som följs upp här.

Andel tjänliga vattenprov och tjänligt med anmärkning

Provresultatet avser det egenkontrollprogram Hylte kommun har för att kontrollera vattenkvalitén. Resultatet kan bli tjänligt, tjänligt med anmärkning och otjänligt. Alla prov har

varit tjänliga varav fyra tjänligt med anmärkning och inga med resultat otjänligt. Vilket innebär att målet är uppfyllt och dricksvattnet fortsätter att hålla en hög kvalitet.

Personal

Personalstyrkan ute på drifanläggningarna består av fyra VA-tekniker och en driftingenjör. Personalen sköter sex vattenverk, sex reningsverk och ett antal pumpstationer (avloppsvatten), tryckstegringsstationer (dricksvatten) och ledningsnätet i kommunen.

Återvinningscentralen har tre medarbetare i sin personalstyrka som även ansvarar för omlastningsytan och tillsynen på gamla deponier.

Personalstyrkan inne på kontoret består av sex tjänstemän. Renhållningssamordnare/utredare, projektsamordnare, projektingenjör, driftingenjör, abonnentingenjör och VA- och renhållningschef.

Bemanningen är i princip oförändrad med undantag för att projektsamordnaren är utlånad på 50 % till gata/park. Enheten har låg sjukfrånvaro.

Nyckeltal

Nyckeltal, VA & avfall (kubikmeter)					
	2020	2019	2018	2017	2016
Producerad mängd vatten	921 645	945 107	1 022 135	1 015 234	811 684
Debiterad mängd vatten	531 615	542 895	608 559	559 751	507 066
Renad mängd avloppsvatten	1 979 284	2 022 320	1 519 448	1 851 855	1 610 889
Debiterad mängd avloppsvatten	554 712	529 550	597 728	600 191	537 012

En minskning på debiterad mängd vatten och avlopp beror på att fler kunder kontinuerligt skickar in aktuell vattenförbrukning vilket ger ett mer korrekt fakturaunderlag.

Det produceras mer dricksvatten och avloppsvatten än vad vi debiterar. Orsaken är ut- och inläckage i vårt ledningsnät. Vilket bevisar att behovet av att sanera ledningsnätet är överhängande.

Ekonomisk analys

VA-verksamheten hade 2019 en negativ avvikelse på 1 350 tkr som flyttades över till 2020. Verksamheten visar 2020 ett negativt utfall på 1 806 tkr och underskottet har bokförts som en fordran på VA-kollektivet. Under året har verksamheten fått in 562 tkr mer i taxor och avgifter än budgeterat dock har det även varit högre kostnader än budgeterat för spolningsarbeten på diverse avloppsledningar, gräventreprenad samt slamentreprenad. Översvämningar som skedde i början på året (februari) innebär ökade kostnader för beredskapen samt även inköp av material för åtgärder i samband med den kraftiga långvariga nederbörden.

Investeringar

Vatten och avlopp har en övergripande investeringsbudget, VA-verksamhet enligt nämndsprioriteringar. Denna budget finansierar de planerade projekt som finns specificerade i bifogad investeringsredovisning och uppgick 2020 till 4 000 tkr. Avvikelsen för året är positiv

med 1 523 tkr trots en negativ avvikelse med 1 355 tkr på investering Lindekullen som fanns hos nämnden under 2019. Investeringen blev då frångången från investeringsstoppet (1 000 tkr) och slutfakturan förväntades komma innan årsskiftet 2019 men kom istället i början av 2020. Slutkostnaden för projektet landade på 1 355 tkr vilket innebär en negativ avvikelse med 355 tkr mot budgeten på 1 000 tkr. Projektet har belastat investeringsbudgeten negativt under 2020 eftersom det inte finns någon budget för projektet under 2020.

Det produceras mer dricksvatten och avloppsvatten än vad som debiteras. Orsaken är ut- och inläckage i vårt ledningsnät. Vilket bevisar att behovet av att sanera ledningsnätet är fortsatt överhängande.

Skolan i Långaryd har idag enskild brunn för dricksvatten och vill ansluta sig till det kommunala dricksvattennätet. Fastighetsägaren har rätt att ansluta sig till den allmänna VA-anläggningen om fastigheten finns inom ett verksamhetsområde. Projektering och upphandling av den nya vattenledningen i Långaryd är klart och anläggandet av vattenledningen kommer att utföras under våren 2021.

Vid projekteringsarbetet har kommunen skickat förfrågan till fastighetsägare i Långaryd som ansluter till den nya ledningen om det finns intresse av att ansluta sin fastighet för att ge möjlighet till kommunalt VA.

En ny dricksvattenledning på ca 260 meter anlades vid Djäknebol i Torup. Orsaken berodde på att ledningen var gammal och i dåligt skick.

Framtid

Vattenmyndigheten har i sin förvaltningsplan för 2021 – 2027 tagit upp en rad krav på kommunerna som är att förvänta som föreskrifter. Detta gäller bland annat konkreta krav på att söka vattendomar, ordna skyddsområden för vattentäkter, revidera verksamhetsområden och ha en aktiv tillsyn på avlopp. Detta kommer medföra kostnader för kommunerna. Förslaget är ute på remiss och sista dag för att lämna remissvar är den 30 april 2021.

Kommunen har många äldre ledningar vilket innebär att arbetet med sanering- och underhållsarbeten kommer att fortskrida. Vinsterna med sanering är en reducerad mängd tillskottsvatten till samtliga avloppsreningsverk. I sin tur resulterar detta i en mindre förbrukning av energi och kemikalier samt mindre risk för bräddningar.

Ytterligare ett fokusområde är underhåll och utveckling av dricksvattennätet. Motiv till detta är att minska störningar i vattendistributionen för boende och industrier. Vinsterna med

saneringen är att reducera utläckage av rent dricksvatten som i sin tur resulterar i lägre kemikalier och energiförbrukning.

Ett behov av fler reservvattentäkter i Hylte kommun måste finnas för och säkra upp Hylte kommuns vatten för framtiden. I dag så har VA-enheten endast en reservvattentäkt som ligger i Nyebro. Det återstår att utarbeta en plan för att ta den i bruk. Denna planerade reservvattentäkten kan antingen ersätta befintlig vattentäkt i Torup eller vara en

reservvattentäkt för Torup, Rydöbruk, Kinnared och Brännögård.

Några tätorter inom kommunen har vid olika tillfällen drabbas av översvämningar. Klimatförändringar kommer att accentuera problemen med översvämningar ytterligare. Åtgärder behöver därför vidtas. Förutom att fortlöpande tillsyn och underhåll behöver förstärkas behövs också avrinningsberäkningar och konstruktion av ytterligare buffertmagasin för en del delområden i kommunen.

I nuläget så leds obehandlat dricksvatten från vattentäkten i Björnaryd till vattenverket i Jansberg. Denna ordning innebär bland annat att anläggningarna vid skärshult och fastigheter som ligger längs väg 26 inte kan anslutas utan särskild vattenbehandling. Det vore generellt logiskt att förlägga vattenbehandlingen till Björnaryd vattentäkt. Det ger också möjligheten att koppla på Långaryds Samhälle så att fler fastigheter får färdigberett dricksvatten.

För att vi ska kunna klara framtida investeringar och kompetensförsörjningen i Hylte kommun så bör man titta på samverkansmöjligheter med andra kommuner.

Resultaträkning

Mkr	Not	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Verksamhetens intäkter	1	27,4	26,8	27,7
Verksamhetens kostnader	2	-16,7	-15,9	-14,6
Avskrivningar	3	-7,1	-6,4	-7,3
Verksamhetens nettokostnad		3,6	4,4	5,8
Finansiella intäkter		-	-	-
Finansiella kostnader	4	-5,4	-5,8	-5,1
Resultat efter finansiella poster		-1,9	-1,4	0,7
Årets resultat		-1,9	-1,4	0,7

Balansräkning

Mkr	Not	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Tillgångar				
Materiella anläggningstillgångar	5	132,2	125,1	125,1
Summa anläggningstillgångar		132,2	125,1	125,1
Kortfristiga fordringar	6	4,0	2,4	3,2
Summa omsättningstillgångar		4,0	2,4	3,2
Summa tillgångar		136,2	127,5	128,3
Eget kapital	7			
Ingående värde				-
Årets resultat		-1,9	-1,4	0,7
Summa eget kapital		-1,9	-1,4	0,7
Skulder				
Långfristiga skulder	8	136,3	127,8	126,8
Kortfristiga skulder	9	1,8	1,1	0,8
Summa skulder		138,1	128,9	127,6
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		136,2	127,5	128,3

Noter

Noter till resultaträkningen.

Not 1	Verksamhetens intäkter (Mkr)	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
	Brukningssavgifter, externa	27,4	26,8	27,7
	Bidrag, externa	-	-	-
	Övrigt, externa	-	-	-
	Realisationsvinster	-	-	0,0
	Övrigt, interna	-	-	-
	Brukningssavgifter, interna	0,0	0,0	0,0
	Summa verksamhetens intäkter	27,4	26,8	27,7

Not 2	Verksamhetens kostnader (Mkr)	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
	<i>Externa kostnader</i>			
	Personalkostnader	4,1	4,0	4,2
	Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	1,3	1,3	1,6
	Bränsle, energi och vatten	2,7	3,2	2,1
	Köp av verksamhet och tjänster	5,0	5,6	4,8
	Lokal- och markhyror	0,0	0,0	0,0
	Övriga kostnader	2,2	0,7	0,5
	<i>Summa externa kostnader</i>	<i>15,2</i>	<i>14,7</i>	<i>13,2</i>
	<i>Interna kostnader</i>			
	Tillsynsavgift	0,2	0,2	0,2
	Administration	0,8	0,6	0,9
	Övriga kostnader	0,4	0,4	0,3
	<i>Summa interna kostnader</i>	<i>1,5</i>	<i>1,2</i>	<i>1,4</i>
	Summa verksamhetens kostnader	16,7	15,9	14,6

Not 3	Avskrivningar (Mkr)	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
	Byggnader och tekniska anläggningar	7,1	6,4	7,3
	Summa avskrivningar	7,1	6,4	7,3

Not 4	Finansiella kostnader (Mkr)	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
	Internränta	5,4	5,8	5,1
	Summa finansiella kostnader	5,4	5,8	5,1

Noter till balansräkningen.

Not 5	Mark, byggnader och tekniska anläggningar (Mkr)	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
	Anskaffningsvärde	257,8	257,5	251,1
	Akkumulerade avskrivningar	-124,7	-131,8	-125,3
	Akkumulerade nedskrivningar	-0,7	-0,7	-0,7
	Bokfört värde	132,5	125,1	125,1
	Redovisat värde vid årets början	124,7	125,1	127,1
	Årets investeringar	0,3	6,0	5,3
	Nedskrivningar	0,0	0	0,0
	Återförda nedskrivningar	-	-	-
	Årets avskrivningar	7,1	-6,4	-7,3
	Överföring till eller från annat slag av tillgång	-	-	-
	Övriga förändringar	-	-	-
	Redovisat värde vid årets slut	132,2	124,7	125,1

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar med undantag för mark som bedöms ha ett bestående

Not 6	Kortfristiga fordringar (Mkr)	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
	Kundfordringar	2,2	1,1	3,2
	Upplupna intäkter/förutbetalda kostnader	-	-	-
	Fordran på VA-kollektivet ¹	1,9	1,4	-
	Summa kortfristiga fordringar	4,0	2,4	3,2
Not 7	Eget kapital (Mkr)	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
	Ingående eget kapital	-	-	-
	Resultatbalansering föregående år	-	-	-
	Ingående eget kapital efter resultatbalansering	-	-	-
	Årets resultat	-1,9	-1,4	0,7
	Summa eget kapital	-1,9	-1,4	0,7
Not 8	Långfristiga skulder (Mkr)	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
	Låneskuld	136,3	127,9	126,8
	Anslutningsavgifter	1,6	1,0	0,8
	Summa långfristiga skulder	137,9	128,9	127,6
	<i>Anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandeperiod som motsvarande tillgång har.</i>			
Not 9	Kortfristiga skulder (Mkr)	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
	Upplupna kostnader/förutbetalda intäkter	1,8	1,1	0,8
	Summa kortfristiga skulder	1,8	1,1	0,8